

СТАНОВИЩЕ

от проф. д-н Мира Цветкова-Арсова,

катедра „Специална педагогика“ при ФНОИ на СУ „Свети Климент Охридски“

на дисертационен труд за присъждане на образователната и научна степен **“доктор”** в област на висше образование: 1. Педагогически науки

професионално направление: 1.2. Педагогика

докторска програма: Специална педагогика на английски език

Автор: Игнатиос Караникас

Тема: „Създаване и прилагане на специални програми по физическо възпитание и спорт за ученици със сензорни увреждания, обучаващи се в общообразователни училища“

1. Общо представяне на докторанта и процедурата

Игнатиос Караникас е зачислен в редовна докторантура по специална педагогика на английски език със Заповед на Ректора на СУ № РД 20-1128/15.07.2015 г. към катедрата по Специална педагогика и логопедия на ФНОИ на СУ «Св. Климент Охридски». Отчислен е с право на защита през 2018 г.

Представеният от докторанта комплект материали на електронен носител включва изискваните и необходими документи по процедура за защита съгласно Закона за развитие на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ), Правилника за прилагане на ЗРАСРБ и Правилника на СУ „Св. Кл. Охридски“.

2. Значимост и актуалност на темата на дисертационния труд.

Дисертационният труд на Игнатиос Караникас е посветен на създаването и практическото приложение на програми по физическо възпитание и спорт при ученици с нарушен слух в условията на приобщаващо образование. Безспорно избраната тема е важна

и актуална, от една страна поради акцента върху приобщаващото образование на ученици с нарушен слух, а от друга – поради фокуса върху двигателната активност и обучението по физическо възпитание при тази категория ученици – дисциплина, която за жалост често е поставяна на втори план и се подценява при ученици със специални образователни потребности (СОП) като цяло.

3. Характеристика и оценка на дисертационния труд. Дизайн и структура.

Дисертационният труд е в общ обем от 158 страници. Реалният текст без библиографията и приложенията, е 108 страници.

Дисертационният труд има традиционна, класическа структура и се състои от увод, една теоретична глава, една глава, излагаща постановката на изследването, глава с анализ на получените данни и резултати и дискусия по тях, изводи и препоръки, заключение, научни приноси, библиография и приложения. Съотношението между теоретичната част, описанието на методиката на изследване, и анализа, е относително балансирано.

Дисертационният труд започва с увод, който дискутира също целите на изследването и посочва някои негови ограничения, чието място е по-скоро в Главата с постановка на изследването.

Първа глава включва множество параграфи. В нея се дефинират нарушенията на слуха, описва се анатомичното устройство на слуховия анализатор, посочва се важността от развитие на умения за комуникация при деца и ученици с нарушен слух, описват се различни методи за комуникация, възможни и достъпни при тях, като постепенно вниманието се фокусира върху обучението по физическо възпитание и спорт при тази група ученици и ролята на учителя при формирането и развитието на умения за двигателна активност.

Втора глава запознава с постановката на изследването. Считаю, че целта е ясна и добре поставена. Издигнати са три работни хипотези, оформени са три задачи и са посочени 5 изследователски методи. Участници в изследването са 74 ученици с нарушен слух, разделени в контролна и експериментална групи, състоящи се от по 37 ученици във всяка. Методиката на изследването включва класическата постройка тест-обучаващ експеримент-пост-тест и съответно е разделена в три фази – в първата фаза и двете групи ученици са

тестирани със скалата Berg Balance Scale, която е инструментариум за измерване и оценка на баланса на тялото и се състои от 14 упражнения. Втората фаза предвижда провеждането на интервенция спрямо експерименталната група ученици с нарушен слух, в която в продължение на 12 седмици учениците правят подбрани упражнения два пъти седмично. Третата фаза обхваща периода на пост-интервенция, в който отново двете групи ученици са тествани със скалата Berg Balance Scale, за да бъдат установени разлики в представянето на двете групи.

Последната глава предлага статистически, количествен и качествен анализ на получените резултати. Използвани са програмата SPSS версия 17.0 и Microsoft Office Excel. Анализът е добросъвестен, би могъл да е малко по-подробен, но и в този си вид се основава на всички събрани данни. Той е онагледен с голям брой таблици. В целия дисертационен труд са включени общо 27 фигури и 19 таблици. Анализът би могъл да включва още и графики и диаграми за по-добро визуално представяне и онагледяване на данните.

Следва дискусия върху събраните данни и резултати. В резултат от анализа и дискусията се потвърждават първата и втората хипотези и не се потвърждава третата. Отчитам като проява на научна добросъвестност реалното отразяване на състоянието на работните хипотези въз основа на получените резултати.

Докторантът достига до 3 изводи. Отправят се и три препоръки.

Трудът завършва с добро построено заключение.

Библиографската справка съдържа общо 126 заглавия, от които 104 са на латиница и 22 са на гръцки език.

4. Приноси на дисертационния труд за науката и практиката

Приносите, които докторантът сам извежда, са общо 8, от които 4 са насочени към теорията и 4 към практиката. Те звучат адекватно и отразяват постигнатото чрез изследването, като единствено вторият принос с теоретична насоченост звучи по-общо. Одобрявам, че броят на приносите е реалистичен и няма залитане към извеждането на твърде много приносни моменти.

5. Публикации по темата на дисертационния труд

Публикациите по темата на дисертационния труд са четири, всичките вече издадени. Две от тях са статии в научни списания и две са доклади от докторантски конференции. Пропусната е годината на отпечатване на втората публикация.

6. Автореферат

Авторефератът представя в добър и синтезиран вид основните моменти от съдържанието на дисертационния труд. Той е в обем от 64 страници. Изказвам съгласие с дизайна, структурата и съдържанието му.

7. Въпроси и препоръки

Имам следните въпроси към г-н Караникас:

1. Какви са Вашите лични наблюдения за това доколко ученици с нарушен слух се включват и участват в занятията по физическо възпитание и спорт в Гърция? Участват ли те в повечето дейности и упражнения?
2. Как възнамерявате да популяризирате Вашата програма по физическо възпитание и спорт за ученици с нарушен слух в Гърция и да спомогнете за въвеждането ѝ в някои учебни заведения?

Заклучение:

Дисертационният труд на Игнатиос Караникас показва, че авторът му притежава необходимите теоретични познания, умения за самостоятелно планиране и провеждане на научно изследване, умения за анализ на получените данни, както и умения за извеждане на изводи и заключения и за оформяне на приноси моменти.

Дисертационният труд на Игнатиос Караникас е съобразен с изискванията на Закона за развитие на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ), Правилника за прилагане на ЗРАСРБ и Правилника на СУ „Св. Кл. Охридски“. Той е добро оформен,

издържан е в теоретично, експериментално и аналитично отношение. Чрез проведения експеримент се достига до резултати, които представляват интересен принос за науката и практиката.

Въз основа на изложеното по-горе, давам своята **положителна оценка** на дисертационния труд и придружаващия го автореферат, и предлагам на членовете на уважаемото научно жури да присъдят образователната и научна степен “доктор” на Игнатиос Караникас в област на висше образование: 1. Педагогически науки, по професионално направление 1.2. Педагогика (Специална педагогика).

11 януари 2021 г.

Изготвил становището:

(проф. д-н Мира Цветкова-Арсова)